

Сорока Оксана Леонідівна,
*викладач української мови і літератури вищої категорії,
старший викладач ВСП «Професійно-педагогічний
фаховий коледж Глухівського НПУ ім. О. Довженка»*

ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У СТУДЕНТІВ ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

Упродовж останніх років в освітньому середовищі все більше набуває актуальності проблема формування академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу. Це зумовлено передусім євроінтеграційними процесами у всіх сферах сучасного життя, а також розумінням того, що недотримання принципів академічної доброчесності призводить до знецінення результатів освіти, зниження її рівня, а відтак – і рівня конкурентоспроможності майбутніх фахівців у здобутті наступного ступеня освіти й на ринку праці.

Відповідно до Положення про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка», розробленого згідно із чинним законодавством, загальнодержавною та внутріколеджною нормативною базою, враховуючи вимоги Закону України «Про освіту» й особливості Закону «Про фахову передвищу освіту», академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання й провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень [1, с. 2].

З метою ознайомлення здобувачів освіти коледжу з поняттям академічної доброчесності, принципами її дотримання, а також видами порушень на прикладах із досвіду роботи; формування необхідних для цього професійних компетентностей; забезпечення майбутніх фахівців необхідними знаннями,

уміннями й навичками, які допоможуть взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу, у закладі працює комісія з питань етики та академічної доброчесності. Проводяться як тематичні просвітницькі й виховні загальноколеджні заходи, так і цілеспрямована робота зі студентами на заняттях з окремих дисциплін. Звичайно, в умовах дистанційної форми навчання викладачеві складно проконтролювати дотримання принципів академічної доброчесності студентами при виконанні навчальної програми, але систематична й цілеспрямована робота педагога, його прагнення до об'єктивного оцінювання навчальних здобутків дозволить усім учасникам освітнього процесу не порушувати зазначених принципів. Так, позитивного результату можна досягнути лише тоді, коли викладач і студент спрямовують свої зусилля на досягнення єдиної спільної мети.

Дотримання доброчесності – це насамперед відповідальність за свої дії. Якщо викладач проводить заняття, не запізнюється, об'єктивно оцінює, мотивує, виконує обіцяне, то і студент буде старатися відповідати очікуванням – виконувати всі завдання, дослухатися до рекомендацій. Готуючись до занять, педагогові варто враховувати те, що, даючи перелік складних завдань для виконання дистанційно, він не стимулює самостійну роботу студента, а фактично штовхає його до списування, невиконання або несанкціонованої співпраці. Доцільніше давати завдання творчого або дослідницько-пошукового характеру, при виконанні яких допоміжні матеріали й засоби стимулюватимуть пізнавальну активність, розвиватимуть самостійність, критичне мислення.

Кожен викладач на початку курсу повідомляє про його специфіку, критерії оцінювання за різні види роботи, вимоги до їхнього виконання, а також наголошує на тому, як діятиме за виявлення фактів порушень академічної доброчесності:

- академічний плагіат;
- академічне шахрайство;

- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання;

- несанкціонована співпраця;

- обман тощо.

Це передбачає обізнаність студентів про наслідки порушення принципів академічної доброчесності в конкретно взятому випадку.

Доброчесність треба формувати системно, висуваючи однакові вимоги до всіх студентів, ознайомлювати з критеріями оцінювання різних видів діяльності, бути вимогливим, об'єктивним і справедливим.

Успіх академічної доброчесності буде у випадку, коли студент зосереджений на своїх знаннях, бажанні підвищити рівень знань і вмінь, власний рейтинг і результат, порівнює свої минулі здобутки з теперішніми, а не прагне бездумно списати чужу роботу, купити написану на замовлення курсову чи домовитися.

Отже, дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу сприятиме тому, що в майбутньому ми будемо довіряти професіоналам будь-якої сфери, до яких доведеться звертатися, – педагогам, лікарям, інженерам, водіям автотранспорту, технологам, будівельникам тощо.

Список використаної літератури:

1. Положення про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка». URL: <http://surl.li/mrfzc> (дата звернення 18.10.2023).